

Slovinsko – obecné informace

Slovinsko je hospodářsky vyspělý stát v jižní Evropě, který sousedí na severu s Rakouskem, na severovýchodu s Maďarskem, na jihu a východě s Chorvatskem, na západě s Itálií a malou část státu na jihozápadě omývá Jaderské moře. (MATYÁŠEK a kol., 2004)

Přírodní poměry

Slovinsko je poměrně členitou zemí. Průměrná nadmořská výška se uvádí přibližně 556 m n. m. (v ČR 430 m n. m, v Evropě 290 m n. m.). Na utváření slovinských hor se podílelo hlavně třetihorní alpské vrásnění. Svahy hor jsou strmé a tak je více než polovina Slovinska zalesněna (3. nejzalesněnější stát po Finsku a Švédsku). Na severozápadě země se tyčí nejvýznamnější orografický celek - Alpy. Vysokohorská oblast Alp zahrnuje tři celky – Julské Alpy, Karavanky a Kamnicko-Savinjské Alpy. Julské Alpy jsou nejvyšší pohoří ve Slovinsku a leží zde i nejvyšší slovinská hora Triglav (2 864 m n. m.). Karavanky tvoří hranice s Rakouskem a jsou táhlým pohořím mezi řekami Sávou a Drávou. Na celém území Slovinska se vyskytují krasové oblasti, z nich nejznámější je Dinárská oblast na jihu země s typickými krasovými jevy – jeskyně, závrtky, krasová pole, ponorné řeky apod. Ze slovinského jazyka pochází také slovo kras. (KOZÁR, 2010; MATYÁŠEK a kol. 2004)

Země spadá do dvou evropských rozvodí – menší část do Jaderského moře, větší do Černého moře. Hranice rozvodí je tvořena nejvyššími partiemi Julských Alp a Dinárského pohoří. Slovinsko má hustou říční síť, pro kterou jsou typické krátké vodní toky. Nejdélší řekou je Sáva (221 km), která míjí hlavní město Lublaň. Druhou nejdélší řekou je Dráva (144 km), která je díky svému stabilnímu toku využívána pro vodní elektrárny. Přírodní jezera se vyskytují v zemi spíše sporadicky a jsou většinou ledovcového původu. Výjimkou jsou krasová jezera, jejichž plocha závisí na hladině spodních vod. Příkladem takového jezera je vysychající Cerknické jezero. Nachází se zde i velký počet vodopádů. (KOZÁR, 2010; MATYÁŠEK a kol. 2004)

Díky klimatické různorodosti, zeměpisné poloze a členitému reliéfu je slovinská příroda velmi pestrá. Nejbliže má k středoevropskému charakteru přírody, ale střetávají se zde i na submediteránský a vysokohorský charakter. Pestrá je tedy i druhová rozmanitost jak živočichů, tak rostlin. Celkově je příroda pestřejší než v České republice a udává se i větší výskyt endemických druhů. Slovinsko má jediný národní park – Triglavský národní park, který zaujímá téměř celou oblast Julských Alp. V parku se nachází velký počet endemických

druhů. Kromě Triglavského národního parku se ve Slovinsku nachází také tři regionální parky. (KOZÁR, 2010; MATYÁŠEK a kol. 2004)

I když je Slovinsko poměrně malou zemí, rozlišují se zde 3 typy podnebí – submediteránský (ovlivněné akumulací schopností moře), horský (ovlivněné nadmořskou výškou zejména Alp) a subkontinentální (podobné podnebí v ČR). (KOZÁR, 2010; MATYÁŠEK a kol. 2004)

Socioekonomické poměry

Slovinsko je státním zřízením demokratická parlamentní republika a je členěno na 8 historických zemí. Hlavním městem je Lublaň, s počtem obyvatel přibližně 270 000, která leží mírně na západ od středu země. Úředním jazykem je slovinština, která má asi 40 nářečí (na dialekty nejbohatší slovanský jazyk). Od roku 2004 je Slovinsko členem Evropské unie a NATO a od roku 2007 se v zemi platí eurem. (EU OFFICE ČS, 2012; MATYÁŠEK a kol., 2004; MZV, 2015)

Rozlohou je Slovinsko (20 272 km²) menší než Česká republika (78 866 km²) a žije zde přes 2 000 000 obyvatel. Většina obyvatel jsou Slovinci a dále zde žijí menšiny Chorvatů, Srbů, Bosňanů a několik tisíc Makedonců, Černohorců a Albánců. Zaměstnání zde poskytují hlavně služby, v současné době dobře se rozvíjející cestovní ruch. Velká zaměstnanost je také v zemědělství, v rostlinné výrobě dominuje vinohradnictví, chmelařství, obilnářství a pěstování ovoce a zeleniny. V živočišné pak dominuje chov koní, ovcí, skotu a včelařství. (MATYÁŠEK a kol, 2004; MZV, 2015)

Co se týče náboženského vyznání, převládá v zemi římsko-katolická církev (57,8 % obyvatel). Dále se zde vyskytuje islám, pravoslavní a evangelíci. Přibližně 29 % obyvatel jsou ateisté nebo věřící bez víry. (MZV, 2015)

Do roku 1991 bylo Slovinsko součástí socialistické Jugoslávie společně s Chorvatskem, Srbskem, Černou Horou, Bosnou a Hercegovinou, Kosovem a Makedonií. (EU OFFICE ČS, 2012; KOZÁR, 2010)

Zdroje:

MATYÁŠEK, Jiří. Slovinsko: cesty do přírody. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2004, 207 s., [48] s. obr. příl. ISBN 8021033924.

MZV. Slovinsko. *BusinessInfo.cz* [online]. 2015, 1.6.2015 [cit. 2015-06-09]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/slovinsko-zakladni-charakteristika-teritoria-19168.html>

KOZÁR, A. *Slovinské reálie* [online]. 2010 [cit. 2015-06-09]. Dostupné z: <http://slorealie.upce.cz/index.html>

EU OFFICE ČS. *Slovinsko* [online]. 2012, (1) [cit. 2015-06-09]. Dostupné z: http://www.crr.cz/Files/Docs/EEN/EEN_staty/EEN_staty_CSAS/Slovinsko.pdf